

האליזר

עלון לשבת קודש

דברי מחשבה והלכה, ומהנעשה בבתי הכנסת

נושא השבוע: חג הפסח

ההפטר: "וערבה" (מלאכי ג')

י"ג בניסן תשפ"א 1368 (שנה כו')

פרשת צו-שבת הגדול

"ואת תורת הוֹטָאת... כלי זורש אשר תבשל בו יִשְׁבֵּר" (וי, יז, כא)

מדוע נאמר דין זה דווקא אצל קרבן חטאת?

אלא רמז יש בדבר, שאדם הספוג בחטא כדוגמת כלי החרס שסופג בקרבו את טעם האיסור, אין לו תקנה אלא לשבר את ליבו ואת הרגלי החטא שלו כי רק עם לב נשבר יוכל לבוא לידי טהרה. (כלי יקר)
נמצאים אנו בפתחו של חג הפסח לאחר עמל ויגיעה רבים לסלק את החמץ מבתינו, וכשם שאיסורו בחג בכלשהו נזכור את החמץ התמידי הרוחני קרי יצר הרע שאסור בכלשהו במשך השנה כולה, לא ניתן לו מדרס רגל ולא נכנע לו ונבער אותו מקרבנו ככל יכולתנו שיהיה בבחינת: "בל יראה ובל ימצא".

לשמח את האישה לכבוד החג

מעשה שהיה

סיפר הרב דניאל אוהיון: יומיים לפני חג הפסח פגש אותי יהודי ונתן לי 400 ₪ ובקשני שאמסור אותם למשפחה נזקקת כראות עיני ואתן לה את הסכום בשלמותו. למחרת פגשתי יהודי שאני יודע שמצבו דחוק ונתתי לו 200 ₪ מסך התרומה ואת השאר התכוונתי לתת למשפחה נזקקת אחרת. לאחר כשעה נזכרתי בתנאי של התורם ומיד התקשרתי לאותו יהודי והודעתי שיש לי 200 ₪ נוספים עבורו הוא השיב לי תשובה שהפתיעה אותי: "ידעתי שתביא לי עוד 200 ₪, חיכיתי לזה". "כיצד ידעת?" תמהתי והוא סיפר: אתמול נסעתי עם אשתי ואחותי לבני ברק לקנות מצרכים בסיסיים לחג הפסח כמצות, יין, סוכר, שמן... בדרך עצרה אשתי ליד חנות בגדים התבוננה בחלון הראווה, אמרתי לה שאם היא תקנה בגד לא נוכל לקנות כלל מוצרי מזון אך אשתי אמרה שהיא רק מסתכלת והיא אינה מתכוונת לקנות. אך העין רואה והלב חומד... באחת החנויות היא ראתה שמלה מיוחדת ונכנסה לשאול מה מחירה? "500 ₪", השיבה המוכרת. "גב' תמדדי ואחר כך נדבר על מחיר". היא מדדה את השמלה והיא ממש התאימה לה. אשתי קראה לי: "בוא, תכנס רגע", הן החלו להפעיל עלי לחץ מתון לרכוש את השמלה לכבוד החג. "כמה זה עולה?" שאלתי, "500 ₪", השיבה המוכרת. "תראי, יש לי רק 400 ₪" אמרתי. "בסדר אדוני, שיהיה לכם חג שמח, אעשה לכם הנחה". חשבתי שאני מתעלף, מה אקנה? שמלה או מצרכים לחג? גיסתי אמרה לי: "מה יש, תקנה לאשתך שמלה לכבוד החג?", "אני רוצה אבל מה עם כסף למצרכים?" שאלתי, "הקב"ה לא יכול לדאוג לך למצרכים לחג? הרי אתה יהודי מאמין" השיבה הגיסה שלא הייתה שומרת תורה ומצוות, "נו, אל תדאג, הקב"ה ישלח לך מצרכים לחג, גם ביום אחד הוא יכול לדאוג לך ל-400 ₪". ואכן קנינו את השמלה ושבנו הביתה, והנה בבוקר אתה מציץ לי 200 ₪, אמרתי לעצמי: רק רגע, השמלה עלתה 400 ₪ למה הקב"ה שלח רק 200 ₪? חיכיתי לראות מאין הם יגיעו והנה אתה מטלפן והשלמת לי את הפאזל....

חגים וזמנים לששון

ע"פ לוח "אור החיים" אופק ת"א * שעון קיץ * סוף זמן קריאת שמע 8:03-58

כניסת שבת : 6:37 ☒ יציאת ש"ש חג: 7:29 ☒ יציאת ש"ר"ת: 8:13

☒ סוף זמן אכילת חמץ 10:14 ☒ סוף זמן ביעור חמץ: 11:29 ☒ סוף שעה תשיעית: 3:53

☒ חצות יוסולילה: 12:46 ☒ יציאת חג: 7:29 ☒ יציאת חג ר"ת: 8:14

☒ כניסת שבת ושיביעי ש"פ: 6:42 ☒ יציאת החג: 7:33 ☒ יציאת ח"ר"ת: 8:19

בעל יקר אל תדאג שימחת את אשתך הקב"ה ישמח אותך בחזרה, אך ראוי לעשות זאת בלב שלם ושמח, לתת הרגשה טובה, ולא מתוך הכרח וחוסר ברירה במיוחד לקראת החג שלקראתו היא כל כך טורחת ועמלה, לקב"ה יש קופה של "החזרי הוצאות מוכרות".
(אור דניאל-הגדה של פסח)

הלכות יום טוב

פינת ההלכה

- א. חייב אדם להיות שמח ביום טוב, הוא ובני ביתו. וצריך לקנות לאשתו בגד או תכשיט, ולבניו ממתקים (ש"ע סי' תקכ"ט וכה"ח ס"ק טל).
- ב. כל המלאכות האסורות בשבת אסורות גם ביו"ט, אם אינן לצורך "אוכל נפש" (=אכילה) ולצורך יו"ט עצמו. (ולהלן כמה פרטים בזה) (ש"ע סי' תל"א ס"א).
- ג. אוכל נפש שאינו מפיג את טעמו כלל אם יעשהו מאתמול, נכון שלא לעשותו ביו"ט, אלא לפני כן, ואם שכח נכון שיעשהו ביו"ט ע"י שינוי אם אפשר. (ש"ע סי' תל"א ס"א, חז"ע יו"ט עמ' ח). כגון: עוגה או קומפוט וכדו' (ילקו"י ח"ה עמ' תנב). /
- ד. מותר לחתוך ביו"ט ירקות לסלט דק דק כדרך שמכינים ביום חול, וכן מותר לקצוץ ע"י מגרדת פירות וירקות וכדו', מותר לטחון אוכל במטחנת יד [לא חשמלית] לצורך אכילה באותו היום. (ש"ע תקד"ס ס"ק י"ט בסופו) וכן מותר לקלף עם מקלף המיועד לכך (כדוך שאמר קפ סי"ז).
- ה. אסור לסחוט פירות למשקים שלהם אבל באופן שרוב המשקה הנסחט נבלע באוכל מותר (ילקו"י ח"ה עמ' תנב).
- ו. מותר לברור ביו"ט ביד – אפילו פסולת מתוך אוכל, אם הפסולת מועטה כדי שלא יצטרך לטרוח. [וכשבורר יכול לברור אפילו שלא לשימוש לאלתר אלא לאחר זמן (ילקו"י ח"ה עמ' תס"א)] (אבל אם ברירת הפסולת מטריחה יותר, כגון: שהיא קטנה מאוד או שהיא מרובה על האוכל אסור, ויברור דווקא את האוכל (כבכל שבת) (ש"ע סי' תקו ס"ב).
- ז. אסור להצית אש ביו"ט בכל דרך שהיא, (כ"ש שאסור להשתמש במצית אלקטרוני או במצית בעל להבת גז, שבזה יש 2 איסורים: מבעיר ומכבה) ומותר להעביר אש מכל מקור אש (ש"ע תקי" ס"א משנ"צ ס"ק ד). אסור להדליק או לכבות את אור החשמל או כל מכשיר חשמלי אחר, ואסור לנהוג ברכב (ילקו"י עמ' תסח-ט).
- ח. אסור לכבות אש ביו"ט, ואפילו מקצת כיבוי (כגון: להנמיך את להבת הגז), אסור, אך מותר להנמיך את האש כדי שהתבשיל יתבשל טוב ולא יחרך ע"י החום הגבוה [שזהו צורך הבישול עצמו]. אבל אם מצד התבשיל עצמו יכולה הלהבה להישאר גדולה, אסור להנמיכה (יב"א ח"א סי' לא). מותר לצלות על גחלים (לעשות "על האש") (ש"ע סי' תקז ס"ד וכה"ח).
- ט. אסור לחמם נר ולהדביקו לפמוט או לצלחת משום איסור ממרח (משנ"צ סי' תקיד/ס"ק י"ח).
- י. אסור לחמם מים ביו"ט לרחוץ כל גופו (אבל חלק מגופו מותר) (ש"ע אור"ח סי' תקיא ס"ב). אבל במים קרים (מועדים כהלכה סי' כה ס"ד) או במים שנתחממו מערב יו"ט (ש"ע ס"ב) או במים שהתחממו מהשמש בדוד שמש ביו"ט (חז"ע יו"ט עמ' מא-מז ס"ב מעין הטהרה עמ' קפ ס"ב) מותר לרחוץ בהם כל גופו (ש"ע ס"ב).
- יא. עצמות וקליפות אפילו ראויים למאכל בהמה [שמותרים לטלטל בשבת] אסור לטלטל ביום טוב, לכן יניח בצלחת איזה דבר מאכל ואח"כ ישים בתוכה את הקליפות וכו' (כדוך שאמר עמ' ריב סע' ג-ה). מותר לטלטל מוקצה לצורך אוכל נפש כגון: אבן או ארנק שמונחים על פירות מלפני החג מותר לטלטלם כדי לקחת את הפירות שתחתיהם (ילקו"י עמ' תנט).
- יב. אסור לעשות ביום טוב שום דבר לצורך מחר כגון: להדיח כלים או לסדר את הבית בשעות אחה"צ המאוחרות (ש"ע סי' תקנ משנ"צ ס"ק א).
- יג. ביו"ט אסור למחוא כפים או לרקוד (כמו בשבת) (ש"ע סי' תקה וסי' שלט ס"ג ומשנ"ב).
- יד. מותר להשתמש בתרופות מוכנות [כגון: כדורים, סירופ כשר לפסח] ביום טוב אפילו על מיחוש קל, חוץ ממשחה שאין למרוח ביו"ט (ילקו"י ד/ד עמ' קלח ס"ג).
- טו. אסור לדבר דיבורי חול ביו"ט היינו דברים שאסור לעשותם ביו"ט (שש"כ פ"כט ס"ס).

הלכות מוריד הטל

- א. החל מתפילת מוסף של יו"ט ראשון של פסח מתחילים לומר "מוריד הטל" (ש"ע אור"ח סי' קיד ס"א ומשנ"צ ס"ס) והמנהג שהשליח ציבור אומר בקול רם בתוך שלושים יום לפסח כדי להזכיר לציבור לומר כן (שאלית יוסף ת"ג עמ' לו). [כל הדינים כאן גם לאישה שטעתה בתפילתה].
- ב. אם טעה ואמר "מוריד הגשם" ונזכר:
- ☒ באמצע אותה ברכה חוזר ל"אתה גיבור לעולם".

✓ לאחר שאמר ה' בברכת "מחיה המתים" חותם "למדני חוקיך" וחוזר ל"אתה גיבור".

✓ לאחר שחתם "מחיה המתים" – חוזר לראש התפילה (ש"ע ס"ד, משנ"ב ס"ק כ).

ג. החל ממוצאי י"ט ראשון של פסח אומרים "ברכנו" במקום "ברך עלינו" (ש"ע קיז/א).
ד. אם טעה ואמר "ברך עלינו" אם נזכר:

✓ בתוך הברכה חוזר לראש הברכה.

✓ אחר "ברוך אתה ה' של מברך השנים יאמר "למדני חוקיך" וחוזר לתחילת הברכה.

✓ כל עוד שלא הגיע ל"יהיו רצון" האחרון חוזר ל"ברכנו" ואם הגיע ל"עושה שלום" אפילו לא עקר רגליו חוזר לראש התפילה (ש"ע סי' קיז ס"ג ומשנ"ב ס"ק יד).

ה. אם הסתפק אם הזכיר "מוריד הטל" או "מוריד הגשם" וכן "ברכנו" או "ברך עלינו" הרי הוא בחזקת שהזכיר גשם וצריך לחזור, אלא אם כן הוא אחרי 30 יום שחזקה שאמר כהוגן (ש"ע סי' קיד ס"ח, כה"ח ס"ק מט ב"ב).

ו. אם אמר 90 פעם "מחיה מתים אתה רב להושיע מוריד הטל" הרי אם יסתפק באיזה פעם אם אמר "מוריד הגשם" או "מוריד הטל" הרי הוא בחזקת שאמר נכון ואינו חוזר (ס"ק ט). וכן"ל אם אמר 90 פעם "רופא חולי עמו ישראל ברכנו", אם הסתפק אם אמר "ברכנו" [של קיץ] או "ברך עלינו" [של חורף] הרי הוא בחזקת שאמר נכון ואינו חוזר (משנ"ב איש מכלית סי' קיד הערה 4, ש"ת מעיין אומר שאלות ששאלו את הרשב"א עובדיה יוסף ח"א פ"ה סי' קל"א, אור ההלכה לגר"ד כהן ח"א עמ' 40).

הלכות ספירת העומר

א. מצוות עשה על כל אחד לספור ספירת העומר החל מליל טז בניסן עד גמר שבעה שבועות.

ובזמן הזה שאין לנו קצירת העומר ולא קרבן העומר זוהי מצוה מדרבנן, זכר למקדש (ש"ע סי' תפט ס"א, כה"ח ס"ק ה) ולכן ראוי להשמיט מהנוסח של "לשם יחוד" שלפני הספירה את הנוסח: "הרינו באים לקיים מצוות עשה כמו שכתוב בתורה" אלא יאמר: "הרינו באים לקיים מצוות ספירת העומר כדי לעשות נחת רוח ליוצרנו וכו'" (יח"ד ח"ו סי' כט).

ב. נשים פטורות ממצוות ספירת העומר, ואם רוצות תספורנה בלא ברכה (כה"ח ס"ק ט) וע"פ הסוד טוב שלא תספורנה אף בלא ברכה, (ילקו"י ספירת העומר פ"י ס"קיד-קטז).

מצוה לחנך את הקטנים לספור בברכה (ילקו"י ס"ט), וקטן שנעשה בר מצוה באמצע ימי הספירה, אינו רשאי להמשיך לספור בברכה, אף שעד אותו היום ספר בברכה [כיון שספר מדין חינוך] (ילקו"י ס"ט ס"קכ"א).

ג. לכתחילה זמנה בצאת הכוכבים, וכשאי אפשר יספרו בין השמשות (ש"ע ס"ב משנ"ב ס"ט).

אבל קודם שקיעת החמה אין לספור (ואם ספר צריך לחזור בברכה בזמן!) (ש"ע ס"ט, ילקו"י עמ' תכ"א) ואם לא ספר בתחילת הלילה יכול לספור עד עלות השחר (ש"ע ס"א).

ד. ראוי להקדים תפילת ערבית לפני הספירה (כה"ח ס"ק מג) מ"מ אם לא בטוח שיהיה לו מנין לערבית וחושש שמא ישכח יכול לספור קודם (פסח כהלכה סי' כ"ג) ואם יש לו מנין קבוע בשעה מאוחרת יספור ספירת העומר כשמתפלל ערבית בשעה המאוחרת ולא בצאת הכוכבים (פסקי תשובות ס"ב).

ה. אסור להתחיל לאכול, לישון ולעשות מלאכה חצי שעה קודם זמן הספירה (הרמ"א סי' תפט ס"ד ומשנ"ב ס"ק כד) היינו קודם שקיעת החמה, (אם התחיל לפני כן רשאי להמשיך) מ"מ מותר לאכול פחות מ-50 גר' לחם או עוגה (מזונות) וכן יותר מ-50 גר' תבשיל שאינו מ-5 מיני דגן, פירות ושתייה (חזו"ע יו"ט עמ' רמ"ה).

ומי שביקש מחברו להזכיר לו, רשאי לאכול יותר מ-50 גר' פת וכו' (תורת מועדים פ"ד ס"ג). אבל אם השומר גם אוכל עמו, טוב שימנה שומר אחר שאינו אוכל עמהם (עיין בא"ח ויקהל ס"א ס"ג) אך אשה לא יכולה להיות שומר לזה מאחר ופטורה ממצוה זו (ילקו"י עמ' ר"א).

וכן אפשר לכוון שעון מעורר באופן שיזכיר לו לספור העומר וכן אפשר לאכול ולסמוך שיש לו מנין קבוע לערבית (ילקו"י ספירת העומר פ"ט ס"קח).

ו. צריך לספור ספירת העומר מעומד (ש"ע ס"א) ובדיעבד אם ספר מיושב יצא ידי חובה (משנ"ב ס"ק ו) וזקן או חולה שהעמידה קשה להם רשאים לספור מיושב אף לכתחילה (ילקו"י פ"ה ס"מו).

ז. רשאי אדם לספור ספירת העומר בכל לשון ובלבד שמבין את השפה, ולכן אם ספר בעברית ואינו מבין עברית כלל יחזור ויספור בשפה שמבין בלא ברכה (כה"ח ס"ק כ).

ח. מי ששכח לספור בלילה ונזכר ביום וספר בלי ברכה, ממשיך לספור בשאר הלילות בברכה (ש"ע ס"ז ומשנ"ב) לכן מנהג נכון לספור בביה"כ בשחרית בלא ברכה (ילקו"י פ"ח ס"ע"ה).

ט. אם לא ספר לילה ויום או טעה במספר בלילה ולא תיקן ביום, ולא נזכר עד הלילה השני אינו יכול לספור יותר בברכה (ש"ע ס"ז-ה, ילקו"י ס"ע"ב) ואם אדם כזה עלה כשליח ציבור לערבית אין לו

לספור בברכה להוציא אחרים אלא יתן לאחר לברך (כה"ח ס"ק כ"א) ודין זה אף באדם נכבד (ילקו"י ס"ע"ו).
י. מי שמסופק אם ספר בלילה הקודם את המספר הנכון וביום לא נזכר, יוכל בכל זאת, לספור

מכאן ולהבא בברכה (ילקו"י ס"פ, קו"ע סי' תפט ס"ח).

יא. המנהג שבבית הכנסת שליח הציבור מברך וסופר ואח"כ הקהל מברכים וסופרים. טוב שכל אחד יאמר בתחילת ימי הספירה פעם אחת: "אני מכוון שבכל לילה מלילות הספירה לא לצאת ידי חובת הספירה של העומר מפי שליח הציבור או אדם אחר אלא רק כשאברך ואספור בעצמי". מ"מ אם לא אמר את הנוסח הנ"ל ושליח הציבור הקדימו וברך וספר יכולים הקהל לברך ולספור [שכל נוסח זה הוא לכתחילה כדי לצאת ידי חובת כל הפוסקים] (חזו"ע יו"ט עמ' רכח-לכז).
יב. לפני ששליח הציבור מברך את הברכה וסופר את הספירה בליל שבת יאמר לקהל שמי שלא ספר את ספירת העומר אפילו יום אחד לא יוכל לספור בברכה אלא יאיזנו לברכת שליח הציבור ויכוונו לצאת בברכתו [בגלל שישנו ציבור שבא להתפלל רק בשבת] (ילקו"י פ"ח ס"עג).

דינים הנוהגים בזמן העומר

א. נוהגים כל ישראל להתאבל מפסח עד עצרת על מותם של 24,000 תלמידי רבי עקיבא שמתו כולם באותה תקופה, מפני שלא נהגו כבוד זה בזה. והיה העולם שמם וכמעט נשתכחה תורה מישראל, עד שבא רבי עקיבא אצל רבותינו שבדרום ושנה להם את התורה, ואלו הם: רבי מאיר בעל הנס, רבי שמעון בר יוחאי, רבי יהודה, רבי יוסי, ורבי אלעזר בן שמוע, והם העמידו תורה לכל ישראל, ולכן אין ראוי להרבות בשמחה בימים אלו (מס' יבמות סב).

ב. נוהגים שלא לשאת אישה מפסח עד: לספרדים - ל"ד בעומר בבוקר (קו"ע סי' תאג ס"א) [ובשעת הדחק מ- ליל ל"ד בעומר] (חזו"ע יו"ט עמ' רנו) ולאשכנזים - עד ל"ג בעומר (הרמ"א סס, חזו"ע יו"ט עמ' רנד) אבל מסיבת תנאים (אירוסין) עושים (כי צא מועד לגר"צ חותה עמ' לח).

ג. נוהגים שלא להסתפר ולא להתגלח הספרדים - עד ל"ד בעומר בבוקר (קו"ע סס ס"ב) והשנה ש-ל"ג בעומר חל ביום שישי מותר ב-ל"ג בעומר ביום ובשעת צורך אף בליל ל"ג בעומר (יום חמישי בלילה) האשכנזים - עד ל"ג בעומר ביום (הרמ"א סס, משנ"צ ס"ק ח) [יש מנהגים נוספים בזה].

ד. לעניין תספורת של: בעלי הברית (מוהל, סנדק, אבי הבן) ביום המילה או יום קודם - מותרים (הרמ"א ס"ב, משנ"צ ס"ק יג). אשה - לספרדים - מותר (חזו"ע עמ' רסא, אור לציון ח"ג פ"ז ס"ג) לאשכנזים - המנהג להחמיר (קו"ת אגרות משה יו"ד ח"ב סי' קלז).

אבל - שנסתיימו ימי אבלו בימים אלו אם מצטער - מותר לו להסתפר (כה"ח ס"ק טו, תורת מועדים ז' סי', חזו"ע אכלות ח"ב עמ' רלד בהערות).

קטן - לאשכנזים - המנהג לא להסתפר (הגר"ש"א באש"ר ח"א עמ' תל), לספרדים - המנהג לא להסתפר (עין חזו"ע יו"ט עמ' רסד, קו"ת מעין אומר ח"ג עמ' קיב) ויש מקילים בזה (אור לציון סס, פסח כהלכה סי' כב).
[מ"מ מותר לעשות תספורת ראשונה של גיל 3 במירון בל"ג בעומר בין לספרדים בין לאשכנזים] (חזו"ע סס עמ' רעד, כי צא מועד עמ' מו).

ה. ריקודים ומחולות אסורים בתקופה זו ואפילו ללא תזמורת [היינו אפילו שהם נפרדים], אסור לנגן בכלי זמר וכן אסור לשמוע שירה עם מנגינה דרך הרדיו, טייפ וכדו', [אבל בחוה"מ פסח מותר לשמוע עם מנגינה לצורך מצות ושמחת בחגיך (קו"ת ויכזר יוסף ח"ג סי' מט)]. אבל שירה בפה ללא מנגינה מותרת, מ"מ בשמחה של מצוה שנעשית בזמנה בימים אלה כברית מילה, פדיון הבן, סיום מסכת וכדו', מותר לשמוע שירי קודש מלווים בכלי נגינה (ילקו"י ספירת העומר סי' תאג ס"ב).

ו. גן ילדים קטנים שרוצים להשמיע להם קלטת של שירי ילדים בשביל הפעלת סדרי הגן אפשר להקל בזה, בפרט בשירי ילדים וגם לגננות מותר לשמוע כוון שעסוקות בעבודתן ואין שירים אלה מיועדים לרקודים ומחולות. ואפשר גם להקל בשמיעת קלטות של סיפורים שיש בהם מעט מוזיקה בתוך סיפור הדברים (ילקו"י ספירת העומר סי' תאג ס"ט).

ז. בימי העומר אין לשמוע שירים עם כלי שיר גם ביום שישי אחר הצהרים וגם במוצאי שבת וכן בראש חודש אייר (ילקו"י ספירת העומר סי' תאג ס"ב).

ח. במוצאי יו"ט אחרון [מוצאי שביעי של פסח] וכן למחרתו ביום "איסרו חג" נהגו רבים להקל לשמוע שירים עם כלי שיר במה שנקרא "חג המימונה". (ספ).

ט. מותר לברך "שהחיינו" על פרי חדש בימי הספירה אבל נוהגים להחמיר [ממדת חסידות] שלא ללבוש בגד חדש הצריך לברכת שהחיינו ובמקום צורך ילבש בשבת ויברך. ובמקום שמחת בר מצוה או ברית מילה יש להקל לברך על בגד חדש ביום חול (חזו"ע עמ' רנט).

זוּלַּ הַבּוּעֵד

הכל לטובה...

מעשה שהיה

ערב פסח, הבית נקי מכל רבב של חמץ. הרבנית כהן רשמה לעצמה בסיפוק שנה

נוספת של עמידה במשימה של ביעור החמץ, היא כבר איננה צעירה וכוחותיה אינם כפי שהיו. אלא שהשנה לראשונה הם עתידים לחגוג את ליל הסדר מחוץ לביתם.

לחץ הופעל על בעלה הרב כהן לערוך את שולחן הסדר באחד הארגונים העוסקים בקירוב רחוקים. הרב הגיע הביתה לאחר שריפת חמץ, הכל היה ארוז ומוכן, המצות המהודרות והיין נארוזו אף הם והם יצאו לדרך מירושלים במונית. "לאן רצונכם להגיע?" שאל הנהג. "פנינו מועדות לעיר טבריה ואם אפשר בדרך הקצרה ביותר!" השיב הרב. "נוסעים לחוג את הפסח עם המשפחה?" שאל הנהג.

"לא, פנינו מועדות לסמינר לבעלי תשובה שאמור להתקיים באחד מבתי המלון בטבריה..." השיחה התגלגלה... לבסוף אמר הנהג "אני מקנא בכם, הדתיים, שיש לכם אמונה כזו, יש לכם איכות חיים אמיתית, יש לכם שלווה נפש!".

"גם אתה מוזמן" – חיך הרב – "איננו שומרים את האמונה רק לעצמנו, להיפך, רצוננו להפיץ אותה לכל היהודים, לשם כך אנו מרחיקים לנסוע עד טבריה, עם אמונה וקיום מצוות אני מבטיח לך איכות חיים ורוגע שכמותם לא הכרת עד כה!". "אוהו, אנחנו מתקרבים לפקק תנועה גדול!" אמר הנהג.

הרבנית הציצה בשעונה, השעה היתה קרובה ל-4:00 אחה"צ, "תוך כמה זמן להערכתך נוכל להגיע ליעדנו?" שאל אותו הרב. "באופן רגיל זו נסיעה האורכת כחצי שעה, אך בערב חג, בגלל העומס בכבישים אפשר להוסיף עוד רבע שעה לפחות" השיב הנהג. המונית נעצרה על מקומה, לאחר המתנה בת 10 דק' התברר כי הכביש חסום עקב תאונת דרכים. "באיזה אזור אנו נמצאים?" שאל הרב. "קרוב מאוד לבית שאן" – השיב הנהג. "אם בעוד 10 דק' לא תחול תזווה נאלץ לרדת מהרכב" אמר הרב.

"והיכן נחוג את ליל הסדר?" שאלה הרבנית בדאגה.

"היכן שיקבעו לנו משמים" השיב הרב והתקשר לאחד ממארגני הסמינר והודיע לו על התקלה הבלתי צפויה, "זה לא בדינו, ר' מיכאל, הכל משמים, תאמר זאת לקהל בשמי, במוצאי החג אשתדל להגיע ולפצות את הקהל...". הנהג עצר את הרכב לפי בקשתם והם החלו לרדת כשהם לוקחים את חפציהם.

"יש לכם כאן בסביבה, מכר כלשהוא?" שאל הנהג.

"הקב"ה זוכר לכנסת ישראל את חסד נעוריה, עת הלכה אחריו במדבר בארץ לא זרועה מבלי לשאול שאלות, גם אנו נקלענו לכעין מדבר ואנו מאמינים שהקב"ה ידאג לנו..."

הרב והרבנית חצו את הכביש הפקוק בינות למכוניות ועשו דרכם לעיר בית שאן מבלי לדעת לאן פניהם מועדות. הם התקרבו לכון ביה"כ והניחו את מטלטליהם על המדרכה, "מדוע זה קרה לנו, הרי אנו משקיעים מאמץ מיוחד בתחום החסד עם הזולת?" שאלה הרבנית כשדמעות התנוצצו בעיניה.

"איננו בקיאים בחשבונות שמים, אך אוכל לומר לך כי יתכן שד' רצה שנטעם פעם אחת כיצד מרגישים אלו מהעבר השני, וכמה קשה להיות נזקקים ומצפים לעזרת הזולת".

עודם עומדים ושפתותיהם רוחשות תפילה, עבר לידם אברך. הוא הציץ לעברם ולפתע קרא בהתרגשות "כבוד הרב, אינני מאמין, מה כבודו עושה כאן? האם הרב לא מכיר אותי? אני הוא..." החל לרענן את זכרונו של הרב, בעלי תשובה רבים עברו דרכו אך עד מהרה הוא נזכר... "כמה טוב לפגוש אותך כאן, אני נרגש לראות את השינוי שחל בך" מלמל הרב ואימצו אל ליבו, הרב סח בפניו על הבעיה אליה נקלעו "הזמן קצר, הרב והרבנית יהיו אורחנו בחג, עתה יש לי הזדמנות להשיב לו מעט שבמעט, את כל אושרי אפשר לזקוף לזכות הרב..." אמר נרגש. הרב והרבנית נתקבלו בחמימות ובמאור פנים, וליל הסדר עבר בהתרוממות רוח. "במה אוכל לגמול לכם על כל החסד שעשיתם עימנו", שאל הרב בסיום הסדר. "אם כבוד הרב רוצה להיטיב עמנו, אנסה לארגן מחר שיעור של חיזוק באמונה, יש כאן יהודים הצמאים לשמוע את דבר ה', אם לא יהיה קשה לרב..."

למחרת שהלכו לתפילה נשארה הרבנית עם בעלת הבית והילדים. לפתע נשמע שיעול, "מי משתעל כאן?". "זו אביגיל הקטנה שלנו, לאחרונה היא מצוננת ומשתעלת, הרופא רשם לה סירופ נגד שיעול..." הרבנית רצה לעבר הקטנה שהחלה להכחיל, ע"פ שאריות העגבניה שבידיה הבינה כי חתיכת עגבניה נתקעה בגרונה היא הפכה אותה על בטנה בצורה מיומנת והיכתה על גבה עד שהחתיכה נפלטה החוצה והילדה פרצה בבכי. "הצלת את הילדה שלי", אמרה בהתרגשות כשהיא מחבקת את הילדה בחום.

"אם אתמול היה נדמה לנו שאנו גמלנו עימכם חסד, היום נוכחתי לדעת שנשלחתם אלינו כדי לגמול

עמנו את הגדול שבחסדים". הבשורה אודות בואו של הרב עשתה לה כנפים ואחה"צ עלה הרב לדרוש: "רבנותי, למעשה לפי התוכנית לא הייתי אמור להיות כאן, אך יודעים אנו כי אין מקרה בעולם ואם הגעתי לכאן פירוש הדבר שכך גזרה יד ההשגחה.. והמשיך לחזק את הקהל בדברים חוצבי להבות.. לפתע התקרב לבימה יהודי "רגע רבנותי, אני מוכרח להוסיף להשלמת התמונה" וסיפר כי הוא הנהג שהסיע את הרב לטבריה "וכשהגענו ליד בית שאן וראינו שהתנועה פקוקה בשל תאונת דרכים, הרב ירד עם מטלטליו למרות שלא ידע היכן יתאכסן ואז שאלתי את עצמי במה אני שונה ממנו? הרי שנינו יהודים ואת שנינו מחייבת אותה תורה, השיחות ששמעתי בדרך עשו את המחצית הראשונה של ההתעוררות והדוגמא האישית שלו עשתה את המחצית השנייה והחלטתי שגם אני ארד כאן. לשמחתי אחותי מתגוררת פה ובאתי להתארח בביתה, משמים כיוונו את הרב לערוך כאן סמינר ספונטני ואני הוא אחד מפירותיו הברוכים".

הלכות חול המועד

פינת ההלכה

א. לבוש ומאכל: ימי חול המועד נקראים מועד וחייבים בהם בשמחה, ומצוה לשמוח בבשר [בקר ואם אי אפשר אז בעוף] ויין, ולשמח את הנשים בבגדים נאים ותכשיטים (ש"ע תקט ס"ז וזכאה"ל) וחייב לכבדו במאכל ובמשתה ואינו מחויב באכילת מצה (ש"ע סי' קפח ס"ז) מ"מ לכתחילה מצווה לקבוע סעודה של מצה בלילה וביום (משנ"צ ס"ק א') ויש לכבדו בכסות נקיה וטוב בבגדי שבת (תורה לשמה סי' קמ). ונוהגים לכסות את השולחן במפה כמו ביר"ט (הה"כ פ"א ס"כא). ואין מניחים תפילין בחול המועד (ש"ע סי' לז ס"ב) [שימי חול המועד אות הם] (סס).

ב. תפילות: בתפילת 18 ובברכת המזון אומרים "יעלה ויבוא", ואם שכח לומר:

⊙ בתפילת 18 חוזר [אם נזכר כשאמר בא"י יסיים "למדני חוקיך" ויחזור ל"יעלה ויבוא", ואם נזכר קודם שהתחיל "מודים" יאמר שם "יעלה ויבוא", ובסיום יחזור ל"מודים". ואם כבר התחיל "מודים" אם נזכר קודם שהגיע ל"עושה שלום" יחזור ל"רצה" ואם כבר הגיע ל"עושה שלום" חוזר לראש התפילה, בכל התפילות: הן בערבית הן בשחרית והן במנחה] (ש"ע סי' תא).

⊙ בברכת המזון כל עוד לא אמר "ברוך אתה ה'" חוזר, ואם אמר אינו חוזר (ש"ע סס כה"ח סס).

ג. לימוד תורה: יש להוסיף בלימוד תורה בימים אלו, שכוונת השם יתברך בנתינת המועדים כדי להדבק באהבתו וביראתו ולעסוק בתורתו התמימה (הה"כ פ"א ס"כז).

ד. מלאכות: חול המועד אסור במקצת המלאכות ומותר במקצתם (ש"ע תקל ס"א). כל המלאכות שאסור לעשותם בחוה"מ אסור לעשותם אפילו ע"י גוי. (ש"ע תקמג ס"א) אבל לצורך מצוה מותר לומר לגוי אפילו למעשה אומן (משנ"צ ס"ק א').

* כל מקום שכתוב "מעשה אומן" – הכוונה מעשה איש מקצוע, וכשכתוב "מעשה הדיוט" – הכוונה לפעולה שכל אדם יכול לעשותה ולא צריך איש מקצוע לכך.

דוגמאות: (פ"מ – שערי מועד, הה"כ – חול המועד כהלכתו, ילקו"י – ילקוט יוסף).

גיהוץ ⊙ מותר לגהץ לצורך לבישה במועד (חזו"ע יו"ט עמ' קא"ה ס"כ, ילקו"י ח"ה עמ' תק"ח ס"ל, אור לציון ח"ג פ"כ ס"ז), שהוא מעשה הדיוט, דהיינו להחליק קמטים או לחדד קפלים הקיימים (אבל לעשות קפלים חדשים אסור!) (פ"מ פ"ה ס"ט).

גינה ⊙ מותר להשקות פרחים או פרחי נוי כדי שלא יקמלו (פ"מ פ"י ס"ד, חזו"ע עמ' קפד) אבל אסור לעשות כיסוח וגזיזם לנוי (ש"ע סי' תקל ס"א הה"כ פ"א ס"יח). וע"י השקיה אוטומטית שמכווין לפני החג מותר להשקות כרגיל (ילקו"י יו"ט סי' תקל ס"א) מותר לרסס את העצים כדי להגן עליהם (פ"מ ס"כז).

⊙ אסור לקטוף עלה, פרחים או פרי שלא לצורך כגון: לשם תענוג ומשחק (פ"מ ס"ז ס"ח) אבל לצורך המועד מותר (פ"מ פ"ו ס"ד).

הכנת אוכל ⊙ מותר לעשות כל דבר מאכל לצורך המועד ואפילו כשיש טרחה כגון: לדוך, לטחון תבלין (ש"ע סי' תקלג) ודבר שיהיה מוכן רק לאחר המועד אסור כגון: חמוצים, ואם חושש שירקיבו זה דבר האבד ומותר (ש"ע ס"ג).

⊙ מותר לצוד דגים לצורך המועד (ש"ע סי' תקלג ס"ד) ואפילו יותר מצורך המועד שיתכן שיאכל מהם במועד (חזו"ע יו"ט ס"כא). יש שהקלו לצוד דגים לשם תענוג אף שאין כוונתו לאכול מהם, רק שראוי לאכול מהם (ילקו"י פ"ה ס"כ). ⊙ אם התרוקן אחד ממיכלי הגז, אסור לו להזמין אחר במקומו שיביאו לו בחוה"מ, אם יש לו מיכל שני שסיפיק לו לצורך המועד (פ"מ ס"ג ס"יז).

הליכה לעבודה ⊙ הפרטים הם רבים ויש לשאול רב על כל מקרה לגופו (הה"כ).

כיבוס ⊙ אסור לכבס בגדי גדולים (ש"ע תקלג ס"א) ואפילו לצורך המועד [והטעם כדי שיכבס לפני החג ולא יכנס למועד כשהוא מנוול] (משנ"צ ס"ק א') (ואפילו אם המכונה בין כה כבר מכבסת בגדי קטנים! ואפילו

להשרות במים אסור) (הה"כ פ"ה ס"יה, ג, חז"ע עמ' קלח).

- ⊙ לבנים (בגדים תחתונים), גרבים ומגבות אם נגמרו לו ורגיל להחליף כל יום מותר לכבס את הנצרך למועד (חז"ע עמ' קלח). ⊙ בגד שאם לא יכבסוהו בחוה"מ יתייבש הלכלוך ולא ירד – מותר לכבסו (ש"מ ח"ב ס"ה ס"א) וכתם בלבד – מותר לנקותו בחומרי ניקוי (חז"ע עמ' קלח).
- ⊙ בגדי ילדים קטנים מותר לכבס את הנצרך לשימוש מידי, אם מכבס במכונת כביסה מותר לכבס בגדי קטנים אפילו הרבה בבת אחת כל שהם לצורך המועד. (חז"ע עמ' קלח).
- ⊙ מותר להבריז בגדיו כדי להסיר את האבק (חז"ע עמ' קס).

⊙ אישה לצורך טהרה רשאית לכבס את הנצרך (חז"ע עמ' קס).

כתיבה הקדמה: כתב הדיוט – אותיות כתב רגילות (שאינן מרובעות) ובתנאי שאינן נכתבות בצורה נאה במיוחד (גרפיקה) וכן אותיות מרובעות אם נכתבות ברישול ללא תשומת לב לצורתן, מספרים וחתימת כתב. אגמון – אותיות עבריות מרובעות (כתב אשורי) ודווקא כשנכתבות בכתב נאה, כתיבה גרפית (שאינה נכתבת ע"י כל אדם כפי המזדמן לו) וכתבה באותיות לועזיות יש להחמיר כדון מרובעות. * כל מקום שמותר לכתוב כתב מעשה אומן ולא נגרם הפסד כל שהוא אם יכתוב כתב הדיוט, יש לכתחילה לכתוב כתב מעשה הדיוט (הה"כ פ"ז ס"א-ו ס"א-ו פ"כח). ⊙ מותר לכתוב לצורך המועד כתב מעשה הדיוט. (כגון: לשלוח את הבן למכולת עם רשימה של קניות לחג). אסור להדפיס ספרים (חז"ע עמ' קפב).

- ⊙ מותר לכתוב לצורך הרבים (כגון: לכתוב צ'ק לצורך ציבור) אף כתב מעשה אומן.
- ⊙ וכן מותר לכתוב לצורך מצוה [כגון: צ'ק לצדקה/גבאי הרושם קבלות עבור נדבות (ילקו"י סי' תקמה ס"ח).
- ⊙ מותר להשתמש בשירותי בנק אוטומטיים אע"פ שהם כותבים ומוציאים פתקית (ולהוציא תדפיס רק אם נחוץ למניעת הפסד כגון: מצב חשבון וכו') (הה"כ ס"ו) ⊙ מותר לכתוב בקרם על עוגה.
- ⊙ מותר לכתוב חוזה שכירות כוון שנחשב דבר האבד (ילקו"י ח"ה עמ' תקנא).
- ⊙ ציור דינו שווה לכתבה שיש להבחין בין ציור אומנותי (מעשה אומן) לציור סתמי (מעשי הדיוט) ולגבי ילדים המציירים וצובעים אין בזה איסור (ילקו"י יו"ט סי' תקמה ס"ב).

⊙ מותר לכתוב אגרת שלומים או חידושי תורה בחוה"מ וכן לכתוב חשבונותיו ולחשב הוצאותיו (ש"ע תקמה ס"ה, ד) ויש להקל לכתוב במחשב ולהדפיס במדפסת (יבי"א ח"ח סי' מה, ק, ילקו"י ח"ב עמ' תכנא).

⊙ מותר להקליט, לצלם מסמך, תמונה או רנטגן כשאנו יכול לצלם אחר המועד (וכן מותר להצטלם (אור לזיון ח"ג עמ' רלא) אבל פיתוח תמונות של המצלמה רק אחרי המועד) (חז"ע עמ' כו ס"לח-לט, ילקו"י עמ' תקכג) וכן יש להקל לשלוח פקס (כי בא מועד עמ' קו).

- ⊙ מותר להשתמש במחשב כיס אף שלא לצורך המועד (הכתב אינו מתקיים) (ש"מ פ"ט ס"טו).
- ⊙ מותר לשלם חשבונות כגון: חשמל, מים שהגיע זמנם אף אם יצטרך לכתוב, או שאר מלאכות משום שזה דבר האבד, וכל זה כשלא כיון מלאכתו למועד (ש"מ פ"ב ס"ג) וכו"ל אם צריך להפקיד כסף בבנק משום חובותיו (ס).

⊙ אסור לקשקש על דף לשם הנאה ולכתוב סתם בלי שום צורך (ש"מ פ"ט ס"ב).

⊙ קריעת נייר שלא לצורך אסורה (ש"מ פ"ז ס"א כח"ב).

מכונות ⊙ מותר לנסוע לכל חפצו ולכל מטרה שהיא (אף לטיול (ש"ע סי' תקלו ס"א)) (הה"כ פ"ז ס"סט-ע). ומותר לנקות את המכונות ולייפותה כשאין טרחה יתירה (חז"ע עמ' קעה).

⊙ מותר להחליף גלגל (חז"ע עמ' קעה ס"ק כ) וכן מותר לתקן פנצ'ר של הגלגל (ילקו"י סי' תקמ"ד ס"ק ה). ⊙ מותר לחלץ מכונת שנתקעה בדרך (וכן להזמין חילוץ) אף שיצטרך תיקון אומן שאם ישאירה שם יגרם לו הפסד כספי [כגון: שהמכונת תיגנב, או בהשארתה עד אחר המועד תגרום להוצאות כספיות מיותרות וכדו'] (הה"כ פ"ז ס"טו, ילקו"י יו"ט עמ' תתקכט).

מעבר דירה אין לעבור דירה בחוה"מ (העברת כל החפצים) (ש"ע סי' תקל"ה ס"א) מ"מ בדבר האבד מותר (כרמ"א סס) כגון: שהסתיימה תקופת השכירות וחייב לפנות את הדירה מותר. ויש מתירים אם עובר מדירת שכירות לדירת קבע אפילו שלא נחשב כדבר האבד (ש"ע סי' תקל"ה ס"ב משנ"ב עמ' חז"ע יו"ט קל"ה ס"כט).

ניקוי דירה וכלים ⊙ מותר לעשות כל ניקוי שיגרתי בבית ואפילו בעזרת שואב אבק, אבל נקיון יסודי תקופתי לא (הה"כ פ"ה ס"מ, מצ) ומותר להבריק כלי כסף לצורך המועד, ומותר לרחוץ כלים, ואפילו שלא לצורך המועד (ס"לט) ומותר לשטוף את הבית (ילקו"י ה/תקצו).

צביעה ⊙ מותר לאישה להתאפר כדרכה (ש"ע סי' תקמו ס"ה).

⊙ אסור לסייד או לצבוע את הדירה במועד (ש"מ ח"ב פ"ד ס"א). [ציור – ראה בכתיבה].

⊙ מותר לצחצח נעליו במשחת נעלים לצורך המועד (ש"מ ח"א ח"א ס"לכ).

תיקונים ⊙ מותר לתקן מכשירים של אוכלוכגון: מקרר, מיקסר, תנור) ואפילו בתיקון אומן אם צריך,

(ש"מ פ"ד ס"ג ובה"כ ס"טז) וה"ה לתיקון מערכת החשמל או האינסטלציה (ילקו"י יו"ט סי' תקל"ג ס"טו) .
מותר לתקן תיקון הדיוט בלבד במכונת כביסה, [לצורך כיבוס הבגדים המותרים במועד] (ילקו"י ס"ס) או
בטייפ [או שאר כלי נגינה] (הה"כ פ"ז ס"א, שו"ת יצי"א ד/מו).

● מזגן ומאוורר – כשמזג האויר חם מאוד ויש צורך דחוף לתקנם, מותר אפילו מעשה אומן (ילקו"י
ס"טז) מכשיר טלפון – מותר לתקנו (הה"כ פ"ז ס"ע"א, ילקו"י ס"ס יח).

● אסור לתקן שעון שהתקלקל של איש או אישה (פירות האילן חוה"מ להאדמו"ר ממעליץ סי' תקמו ס"ק ט).

● אוטובוס, מוניות ומשאיות של מזון מותר לתקן אפילו ע"י אומן משום צרכי רבים (ש"מ פ"ח ס"ב,
חזו"ע עמ' קעה) אך מכונת פרטית אין לתקן אלא רק מעשה הדיוט (חזו"ע ס"ס). אך בשעת הצורך כשצריך
לנסוע ממקום למקום ויש הפסד כספי לנסוע במונית וכדו' מותר לתקן את הרכב אפילו מעשה
אומן וטוב שיעשה כן ע"י אומן גוי (ילקו"י יו"ט סי' תקמ"ג, עיין שו"ת האור לציון לגר"צ אבא שאול ח"ג פ"כ ס"ה)

● משקפי ראייה שנשברו בחול המועד מותר לתקן אפילו מעשה אומן (חזו"ע עמ' קעה ס"כח).

תיקון מלבושים אסור לתקן מלבושיו ונעליו הקרועים בחוה"מ מעשה אומן (שו"ע סי' תקמ"א ס"ד) (ולכן
אסור למסור בגדים לתופרת לתיקון, וכן אסור למסור נעלים שנקרעו לסנדלר לתיקון). אבל מעשה הדיוט
[כגון: שמתקן בעצמו] (כשצריך ללבוש למועד!) מותר (שו"ע ס"ה).

● במקום האבד כגון: שנקרעו נעליו הרבה ואם ימשיך ללכת כך יקרעו עוד יותר ואין לו אחרות
מותר למסור לסנדלר לתיקון. ● מותר לו לתפור בגדיו שנקרעו (שו"ע ס"ס) מ"מ ראוי לתפור בשינוי
כגון: תפירות רחבות ולא מכוונות, והטעם מאחר שמעשה תפירה של כולם כמעשה אומן (שכ"ח פ"ח
ס"עה, שנינו מועיל – ש"ס בהרמ"א). מותר לתפור כפתור שנפל בשינוי כגון: שיתפרנו רפוי או ביד שמאל או
שיתפור ב-2 חורים מתוך 4 (כי ב"א מועד ח"י עמ' עב) מותר לקשור ציציות בטלית ילקו"י סי' תקמ"א ס"ה-ז).

● מותר לקנות נעלים חדשות בחוה"מ (ילקו"י ה/תקיה).

תספורת והגיינה ● אין להתגלח ולהסתפר (שו"ע תקל"א, ס"ב ומשנ"ב ס"ק ג) ואפילו אבי הבן והסנדק
(חזו"ע עמ' ק"א ס"כג). מ"מ מותר לכולם לגזוז שפם (שו"ע ס"ח) אפילו שאינו מפריע לאכילה (משנ"ב ס"ס) ●

ומותר לרחוץ ולסרק השיער אע"פ שמשיר בזה שיער (הרמ"א ס"ח) ● ואישה דינה כאיש לעניין
תספורת שאסור (משנ"ב סי' תקמו ס"ק טז) מ"מ לצורך טהרה מותר וכן מותר להוריד שיער הראש הבולט
מהמטפחת (ש"מ פ"ב ס"ב) ולהוריד שערות ליופי (שו"ע סי' תקמו ס"ה) אפילו כרוך בכאב מותר (הה"כ פ"ג
ס"לג). ● אבל על אביו או אמו ששלמו 30 ימי אבלו בתוך חול המועד וגערו בו, מותר לו להסתפר
ולהתגלח בחול המועד (חזו"ע יו"ט עמ' ק"א ס"כו, כה"ח סי' תקל"א ס"ק ל"ב). ● לקטן מותר להסתפר (שו"ע תקל"א
ס"ו). בכל אופן [אפילו אינו מצטער בזה] מאחר שאינו בר מצוה (ילקו"י סי' תקל"א ס"יג). ● ומותר לכולם
לגזוז ציפורנים (שו"ע תקל"א ס"א) והאשכנזים מחמירים בזה [אא"כ במקום מצווה] (ס"ס).

שביעי של פסח ושבת

פינת ההלכה

א. אין מברכים "שהחיינו" בקידוש של "שביעי של פסח" (שו"ע סי' ת"א ס"ז משנ"ב ס"ס).
ב. במוצאי שביעי של פסח ברכת המצה עדיין "המוציא" ו"ברכת המזון" (חזו"ע דרכות עמ' סד). ומיום
ראשון בבוקר נכב בניסן (כל ימות השנה) ברכתה **לספרדים**: "בורא מיני מזונות" ו"על המחיה"
והרוצים לצאת לכל הדעות יאכלוה בתוך סעודה של פת גמור (ילקו"י ח"ג עמ' קכז). אבל מצות יד רכות
ועבות ברכתם "המוציא" ו"ברכת המזון" כל השנה (הלכה כדורה לגר"ד יוסף ח"ח סי' קסח ס"כ"ה דרכות ה' לגר"מ
לוי ח"ג עמ' תקל"ב) **לאשכנזים**: ברכתה "המוציא" ו"ברכת המזון" (חזו"ע שם הלכה כדורה ס"ס).
ג. מאחר ואיסור חמץ הוא מהתורה (עיין שו"ע סי' תמ"ג ס"א ומשנ"ב ס"ק א). ראוי ונכון להחמיר לאסור
אכילת חמץ עד זמן ר"ת במוצאי פסח (ועיין חזו"ע שבת ח"ב עמ' ש"ע, מלאת אכדך סי' נו).
ד. אין לקנות חמץ במוצאי שביעי של פסח אם לא ברור בתכלית שהחלו בעיסוק אפית החמץ רק
לאחר צאת השבת ושהחמץ נמכר כדין (ילקו"י ח"ה עמ' ש"א ס"לג).
ה. הנהיגים לעשות "מימונה" עליהם לזכור שאסור להכין לחגיגה זו כלום לפני צאת השבת, לפי
שאסור להכין משבת לחול (אפילו סידור הבית למסיבה) (ילקו"י שבת ח"ב עמ' רכ"ג ס"כה).

מרתון הרצאות בחג הפסח – באשדוד בבי"כ החיד"א רח' יצחק הנשיא 22 אזור ג'

* יום טוב ראשון של פסח - 1:30 מנחה ואח"כ הרצאות של רבנים עד צאת החג

* ימי חול המועד בשעות [בוקר-10:30-1:30 אח"כ מנחה, אה"צ ב-4:00 מנחה ואח"כ עד 10:00 בלילה]

לפרטים 052-7648638 עזרת הנשים פתוחה.

מערכת העלון מאחלת לכל המפיצים היקרים ולכל בית ישראל פסח כשר ושמח